

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра Фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ

Рівень вищої освіти *перший(бакалаврський)*

Освітня програма *«Економіка»*

Спеціальність *051 «Економіка»*

Галузь знань *05 «Соціальні та поведінкові науки»*

Затверджено на засіданні кафедри фінансів

Протокол № 1 від “28” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання курсу навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фінанси
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач	к.е.н., доцент Плець Іван Іванович
Контактний телефон викладача	+38(096)2131900
E-mail викладача	ivan.plets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри фінансів https://kfin.pnu.edu.ua/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Знання та вміння, набуті при вивченні предмету можуть бути використані при оцінці сукупності фінансових відносин як специфічної форми суспільних відносин, підсистеми економічного базису, а також отримання студентами базових знань з питань теорії та практики фінансових відносин суб'єктів господарювання. Знання фінансової науки дозволить глибше зрозуміти хід розвитку об'єктивних процесів у суспільстві, закономірності функціонування фінансового механізму, формування і використання фінансових ресурсів на розвиток економіки.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Формування у майбутніх спеціалістів системи теоретичних знань з організації та функціонування фінансів, вироблення практичних навичок та використання здобутих знань у практичній діяльності, розвиток сучасного наукового мислення і формування інтересу до самостійної творчої роботи.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><i>Інтегральна компетентність.</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК07. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК07. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК08. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів</p>	

господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання:

ПР10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПР12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

ПР22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПР23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	051 «Економіка»	другий	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	кількість год.		
	Лекції	Заняття	Самостійна робота
Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів 1. Суть, роль і значення фінансів як економічної категорії. 2. Функції фінансів. 3. Взаємозв'язок та відмінності фінансів від інших економічних категорій. 4. Генезис і еволюція фінансів	2	2	6
Тема 2. Бюджет. Бюджетна система України 1. Соціально-економічна сутність та призначення бюджету. 2. Бюджетна система та бюджетний устрій України. 3. Бюджетний процес в Україні. 4. Бюджетна класифікація. 5. Доходи та видатки бюджетів. Проблема збалансованості бюджету.	2	2	8
Тема 3. Податки і податкова система 1. Сутність, види та функції податків. 2. Податкова система і податкова політика держави.	2	2	8

<p>3. Характеристика основних податків і зборів податкової системи України:</p> <p>3.1. Загальнодержавні податки.</p> <p>3.1.1. Податок на прибуток підприємств.</p> <p>3.1.2. Податок на доходи фізичних осіб.</p> <p>3.1.3. Податок на додану вартість.</p> <p>3.1.4. Акцизний податок.</p> <p>3.2. Місцеві податки та збори.</p>			
<p>Тема 4. Соціальні позабюджетні фонди.</p> <p>1. Необхідність, зміст і роль соціальних фондів</p> <p>2. Становлення та розвиток фондів соціального страхування</p> <p>3. Загальна характеристика соціальних фондів</p> <p>4. Вітчизняна практика функціонування соціальних фондів</p>	2	2	6
<p>Тема 5. Фінанси суб'єктів господарювання.</p> <p>1. Поняття суб'єкта господарювання, його ознаки.</p> <p>2. Поняття фінансів підприємств, їх функції.</p> <p>3. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва – фінансових установ</p> <p>4. Особливості організації фінансів страхових компаній.</p> <p>5. Фінанси неприбуткових організацій.</p> <p>6. Фінансова діяльність підприємців - фізичних осіб.</p>	2	2	8
<p>Тема 6. Фінансовий ринок</p> <p>1. Сутність та функції фінансового ринку.</p> <p>2. Суб'єкти та об'єкти фінансового ринку, його структура.</p> <p>3. Інструменти фінансового ринку.</p> <p>4. Класифікація та функціональне призначення фінансових посередників.</p> <p>5. Ринок цінних паперів та особливості його регулювання.</p> <p>6. Фондова біржа та її функції.</p>	2	2	8
<p>Тема 7. Страхування. Страховий ринок</p> <p>1. Об'єктивна необхідність і сутність страхового захисту.</p> <p>2. Економічна природа, сутність і види страхування.</p> <p>3. Функції принципи страхування.</p>	2	2	8

<p>5. Поняття страхового ринку, його структура</p> <p>6. Система загальнообов'язкового соціального страхування в Україні.</p> <p>7. Державне регулювання у сфері страхування</p>			
<p>Тема 8. Міжнародні фінанси</p> <p>1. Суть і роль міжнародних фінансів.</p> <p>2. Міжнародний фінансовий ринок.</p> <p>3. Міжнародна фінансова політика, її типи.</p> <p>4. Особливості діяльності міжнародних фінансово-кредитних інститутів.</p>	2	-	8
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>100 бальна– 50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>		
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує одну підсумкову контрольну роботу. Головна її мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При відповіді на теоретичні запитання студент має чітко дати визначення та охарактеризувати основні поняття питання, при розв’язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.</p>		
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання.. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>		
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>– оцінка за поточне тестування (15 балів);</p> <p>– оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (15 балів);</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за контрольну роботу (10 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; – Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату. <p>Відвідування занять. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку впродовж двох тижнів з дня пропуску. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання самостійних завдань із теми. Лекційні заняття не обов'язково відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Студент повинен скласти всі тести (дистанційне навчання) та виконати усі самостійні та індивідуальні завдання. Обов'язковою умовою отримання екзамену є відвідування студентом більш як 50% занять, виконання самостійної та індивідуальної роботи та складені всі тести (дистанційне навчання). Відпрацювання додатковим тестуванням можливо на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/. Виконання завдання пізніше встановленого терміну Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p> <p>Неформальна освіта. Можливість зарахування додаткових 10 балів до заліку за проходження курсів на платформах PROMETHEUS, COURSERA, EDERA.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетний кодекс України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17 (дата звернення 25.08.2023). 2. Господарський кодекс України. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15 (дата звернення 25.08.2023). 3. Податковий кодекс України. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 (дата звернення 25.08.2023). 4. Зайцева Л. О. Фінанси: навч.-метод. посіб.. Чернігів : Чернігів. нац. технол. ун-т, 2019. - 233 с. 5. Оришин Т. М. Фінанси: навч. посіб. Івано-Франків. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 322 с. 6. Фінанси. Практикум [І. О. Лютий та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф., заслуж. економіста України І. О. Лютого ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Ліра-К, 2020. 351 с. 7. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с. 8. Карлін М. І., Проць Н. В. Фінанси зарубіжних країн: конспект лекцій для студентів заочної форми навчання за скороченою формою навчання. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 103с. 	

Викладач _____ **Іван ПЛЕЦЬ**